

26.03

SOBOTA, GODZ. 18.00, SALA CZERWONA

Równonoc

Rudi de Bouw – dyrygent
Laura Waty – fortepian
NFM Orkiestra Leopoldinum

Program

Myroslav Skoryk (1938–2020)
Melodia z filmu Vysokyy pereval [3']

Rudi de Bouw (1970)
Koncert fortepianowy „Equinox” (prawykonanie) [23']

Valentin Silvestrov (1937)
Silent Music [11']
I. *Walzer des Augenblicks*
II. *Abendserenade*
III. *Augenblicke der Serenade*

Sergiusz Bortkiewicz (1877–1952)
Suita austriacka op. 51 [15']
I. *Im Stephansdom*
II. *Spaziergang im Wienerwald*
IV. *Im Wurstelprater*
III. *Wiener Walzer*

Program koncertu NFM Orkiestry Leopoldinum przedstawia się fascynująco, znalazły się w nim bowiem utwory kompozytorów mniej rozpoznawalnych, a wartych uwagi słuchaczy. Zabrzmią dzieła Myroslava Skoryka, Valentina Silvestrova i Sergiusza Bortkiewicza. Wielką atrakcją będzie prawykonanie *Koncertu fortepianowego „Equinox”* Rudiego de Bouwa, którym pokieruje sam kompozytor.

Koncert rozpocznie wykonanie *Melodii* Myroslava Skoryka, urodzonego we Lwowie kompozytora, pianisty i dyrygenta. Ten krótki, śpiewny i nieco melancholijny utwór jest motywem przewodnim dramatu wojennego *Vysokyy pereval* z 1982 roku. Jest to bez wątpienia najpopularniejszy utwór tego artysty, jednak warto pamiętać, że jego spuścizna jest bardzo bogata. Obejmuje m.in. kantatę *Wiosna*, trzy koncerty fortepianowe i aż dziesięć koncertów skrzypcowych, operę *Mojżesz*, *Koncert karpacki*, a także bardzo wiele utworów orkiestrowych, kameralnych i ścieżki dźwiękowe do licznych filmów. Skoryk pełnił także w latach 2011–2016 funkcję dyrektora artystycznego Opery Kijowskiej.

Następnie wysłuchamy jednoczęściowego *Koncertu fortepianowego „Equinox”* Rudiego de Bouwa, zadedykowanego Laurze Waty, która wykona w tym dziele partię solową. Kompozytor i dyrygent przyszedł na świat w 1970 roku, a kształcił się w Luksemburgu i Liège. Jego dorobek obejmuje dzieła fortepianowe, kameralne i przeznaczone na większe składy, w tym na smyczki. Prawykonanie jego najnowszego dzieła będzie dużą atrakcją tego koncertu. NFM Orkiestra Leopoldinum prawykonała już w 2016 roku inną jego kompozycję – *Episodes 11*. Artysta często pojawia się we Wrocławiu, by pokierować NFM Orkiestrą Leopoldinum. Koncerty pod jego batutą miały miejsce w 2014, 2015 oraz 2017 roku.

Z kolei *Silent Music* na smyczki to kompozycja Valentina Silvestrova, urodzonego w latach trzydziestych ukraińskiego kompozytora należącego do tego samego pokolenia co Skoryk. To delikatna, bardzo subtelna muzyka, w której twórca podejmuje dialog z przeszłością. Odzywają się tu dalekie echa romantycznych serenad i innych dzieł na smyczki. Uważny słuchacz wychwyci aluzje do dzieł Mahlera, Straussa czy Czajkowskiego. Muzyka Silvestrova jest jak spojrzenie w znajomą, acz ledwo już pamiętaną przeszłość. Tę nieco oniryczną aurę oddają także tytuły trzech ognii dzieła – *Walzer des Augenblicks (Walc chwili)*, *Abendserenade (Serenada wieczorna)* i *Augenblicke der Serenade (Chwila serenady)*. W partyturze często pojawiają się oznaczenia wykonawcze *leggiero* (lekko), *dolce* (słodko) czy *lontano* (z oddali), a dynamika zazwyczaj nie wykracza poza *piano*. Brak tu jakichkolwiek ozdobników i bardziej zaawansowanych sposobów artykulacji. Nie ma tu tryli, przednutek, glissand, uderzania drzewcem o struny czy nawet tremolo. Jedyne okazjonalnie Silvestrov każe muzykom grać *pizzicato* lub wykonywać flażolety, których dźwięk otwiera i zamyka całe dzieło. Prostota tej muzyki jest zwodnicza, a Silvestrov

stawia przed wykonawcami poważne wymagania. Metrum zmienia się tu co kilka taktów, a tak samo dzieje się też z oznaczeniami tempa – subtelnymi przyspieszeniami i zwolnieniami, które powinny być realizowane z wielką precyzją. Prawykonanie tego dzieła odbyło się 18 września 2002 roku w Kijowie pod batutą Valerija Matjuchina. Silvestrov zadedykował *Silent Music* Manfredowi Eicherowi, producentowi muzycznemu i założycielowi wytwórni ECM.

Ostatnim utworem w programie koncertu jest *Suita austriacka* op. 51 Siergieja Bortkiewicza. Ten urodzony w 1877 roku w Charkowie kompozytor, pianista i dyrygent polskiego pochodzenia kształcił się w Sankt Petersburgu i w Lipsku. Swoje kompozycje prezentował publiczności w całej Europie, a za jego życia zdobyły one pewien rozgłos. Niestety kompozytor nie promował swojej twórczości zbyt intensywnie i po jego śmierci prędko popadła ona w całkowite niemal zapomnienie. Bortkiewicz jest autorem m.in. trzech koncertów fortepianowych, dwóch symfonii, dwóch sonat fortepianowych, czterech zbiorów preludiów przeznaczonych na ten instrument i opery *Akrobaci*. W czasie rewolucji październikowej kompozytor stracił rodzinny majątek, położoną niedaleko Charkowa Artiomówkę. Artysta wyjechał najpierw do Sewastopola, a stamtąd do Stambułu. W 1922 roku osiadł w Wiedniu, a cztery lata później otrzymał obywatelstwo austriackie. Kraj ten stał się jego drugim domem, a wyrazem sympatii artysty do jego stolicy jest przystępna, urokliwa i eklektyczna *suita* z 1939 roku, będąca hołdem złożonym austriackiej kulturze. Otwiera ją medytacyjne, uroczyste i tajemnicze ogniewo w tempie *andante con moto* zatytułowane *Im Stephansdom (W Katedrze św. Szczepana)*. Następuje po nim lekki, dowcipny *Spaziergang im Wienerwald (Spacer po Lesie Wiedeńskim)* w tempie *andantino*. Las Wiedeński, czyli porośnięte bukami i dębami pasmo Alp Wschodnich, popularny wśród mieszkańców stolicy Austrii teren rekreacyjny, był już wcześniej bohaterem jednego dzieła muzycznego, a mianowicie popularnego walca Johanna Straussa II *Opowieści Lasku Wiedeńskiego*. Stylizacją tego tańca jest też pełen wdzięku, sentymentalny *Walc wiedeński*. Całość wieńczy *Im Wurstelprater (W Wurstelprater)*, czyli muzyczny hołd dla najbardziej rozpoznawalnego parku rozrywki w stolicy Austrii. Rudi de Bouw zdecydował o zamianie kolejności wykonywania dwóch ostatnich ogniw – koncert NFM Orkiestry Leopoldinum zwieńczy walc.

Oskar Łapeta

Organizator:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

